

Norrbacka särskola
Baldersvägen 70

2011-03-01

Dnr 2010:5018

846 70 Sundsvall

Skolbeslut för Obligatorisk särskola

efter tillsyn av Norrbackaskolan
i Sundsvalls kommun

Rektorn vid Norrbackaskolan.

Baldersvägen 70

846 70 Sundsvall

Tillsyn i Norrbackaskolan

Träningskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Norrbackaskolan och Sundsvalls kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionens bedömning är att Norrbackaskolans träningskola arbetar aktivt med att skapa en trygg miljö för utveckling och lärande för eleverna. Intervjuer och enkäter vittnar om att kränkande behandling inte förekommer bland eleverna utan att eleverna upplever skolmiljön som trygg. Dock måste skolans plan mot kränkande behandling utvecklas så att den motsvarar kraven i skollagen.

På Norrbackaskolan har kunskapsuppdraget tydliggjorts och lärarna träffas regelbundet för gemensamma diskussioner och avstämningar. Det saknas dock en tydlig samlad dokumentation på skolnivå av i vilken mån eleverna uppnår de nationella målen inom ämnesområden. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att elevernas individuella resultat sammanställs till en resultatbild på skolnivå. En systematisk dokumentation av kunskapsresultaten på skolnivå gör det möjligt att följa elevernas resultat över tid.

Alla elever har individuella utvecklingsplaner som omfattar träningskolans alla ämnesområden. Planerna är strukturerade och såväl mål som metod för att nå målet anges. Dock behöver de skriftliga omdömena förbättras. Skolinspektionen vill betona vikten av att lärarna dokumenterar hur eleven lyckas nå målet och inte bara utvärderar elevens prestationer i skolarbetet. Om en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder,

ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. I Norrbackaskolan utarbetas dock inga åtgärdsprogram.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att elevernas lärandemiljö är anpassad utifrån varje enskild elevs behov och förutsättningar. Exempelvis har varje elev ett eget schema med en tydlig struktur som förbereder eleven med hjälp av olika alternativa kommunikationshjälpmedel på den undervisning som eleven ska få. Såväl rektorn som lärarna har höga och tydliggjorda förväntningar på elevens förmåga. Dock kan samverkan mellan de olika arbetslagen och all personal i Norrbackaskolans träningskola förbättras.

Skolinspektionen har i tillsynen av Norrbackaskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan måste säkerställa att alla elever ges möjligheter att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Skriftliga omdömen upprättas inte för alla elever (2 kap. 2 § och 7 kap. 1 § särskoleförordningen).
- Rektorer tar inte i tillräckligt stor utsträckning ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat (2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Norrbackaskolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav utarbetas inte (5 kap. 1 § andra och tredje stycket särskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1

Rektor och Sundsvalls kommun har ansvar för att Norrbackaskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundsvalls kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sundsvalls kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Sara Lyrenäs.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Eva Edlund

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Norrbackaskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Norrbackaskolan den 27 januari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Norrbackaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Norrbackaskolan intervjuades rektorn, lärare och annan personal. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Norrbackaskolan

Skolan	Antal elever
Obligatorisk särskola	13

Källa: Skolans rektor

Norrbackaskolans träningskola består av fyra grupper elever i åldern 7 till 13 år. Totalt finns 13 elever i skolan. Verksamheten leds av en rektor som delar sin tjänst mellan Norrbackaskolans träningskola och Geijerskolan, kommunens särskilda undervisningsgrupp. Personalen är organiserad i två arbetslag.

Tillsynsprotokoll för Norrbackaskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Norrbackaskolan säkerställer inte att alla elever når lägst kunskapsmålen i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i särskolan, Kursplanerna

Motivering:

Det finns inte någon samlad dokumenterad redovisning av elevernas kunskapsresultat relaterat till kursplanernas mål i träningskolan då skolgången avslutas. I kvalitetsredovisningen görs en beskrivning av de ämnesområden som skolan arbetar med. Skolinspektionen vill framhålla att även för träningskolans elever finns mål att uppnå i de nationella styrdokumenterna som ska ha uppnåtts då skolgången avslutas. Vidare vill Skolinspektionen påpeka att för att kunna säkerställa att alla elever får den undervisning, de utmaningar och det eventuella stöd de behöver för att lägst nå målen måste deras kunskapsutveckling följas, dokumenteras och analyseras. Utifrån detta måste sedan undervisningens innehåll och utformning omprövas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Norrbackaskolan måste upprätta skriftliga omdömen där elevens kunskapsutveckling utvärderas i relation till målen i varje ämnesområde som eleven får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 1 § särskoleförordningen

Motivering:

I Norrbackaskolan har ett omfattande arbete med att tydliggöra kursplanernas innehåll påbörjats. För varje elev har en individuell utvecklingsplan (IUP) utarbetats som är framåtsyftande och som innehåller alla ämnesområden. I de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av, och som är en del av IUP, utvärderas dock inte varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. Omdömena beskriver till stora

delar de aktiviteter som eleven utför. Lärarna uppger vid intervju att bedömningen om eleven nått det uppsatta målet kan vara svår att göra mycket beroende på elevens hälsotillstånd. Skolinspektionen vill betona vikten av att lärarna dokumenterar elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen.

Se vidare Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I kvalitetsredovisningen utvärderas till stora delar de aktiviteter som Norrbackskolan genomför. Det finns som tidigare beskrivits ingen sammanställning av elevernas resultat. Delvis görs en utvärdering av skolans arbete med värdegrundsfrågor. Därmed redovisas inte i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats eller vilka åtgärder som ska vidtas för att öka måluppfyllelsen. Vidare saknas en uppföljning och utvärdering av planen mot kränkande behandling.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Norrbackaskolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Enligt skollagen ska det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen ska det upprättas en likabehandlingsplan. Dessa planer kan slås samman till en. Det framgår inte av Norrbackaskolans likabehandlingsplan om den utgår från en aktuell kartläggning utifrån skolans behov. Vidare saknas en beskrivning

av hur det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skolinspektionen vill betona att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38)

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Norrbackaskolan inte utarbetar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § särskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att åtgärdsprogram inte upprättas för de elever som är i behov av särskilt stöd. Vid intervjuer framkommer att de individuella utvecklingsplanerna kontinuerligt anpassas utifrån elevernas behov och personalen menar att de därför delvis fyller funktionen av ett åtgärdsprogram. Det är dock viktigt att dessa båda dokument inte sammanförs då åtgärdsprogrammets syfte är att vara ett verktyg i arbetet med särskilda stödinsatser.

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare, om eleven inte fyllt 18 år, ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Stöd för hur åtgärdsprogram kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25).